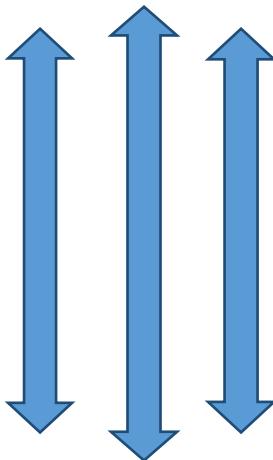

"शिक्षा स्वास्थ्य र कृषि हामो प्राथमिकता,
"समृद्ध अर्नमा निर्माणमा हामी सबैको प्रतवद्धता"

अर्नमा गाउँपालिकाको अध्यक्ष श्री अशोक कुमार यादवज्यूले अर्नमा गाउँपालिकाको छैठौ गाउँ सभामा पेश गर्नु भएको नीति तथा कार्यक्रम

अर्नमा गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
अर्नमा, सिरहा

मध्येश प्रदेश, नेपाल

२०७९ अषाढ १० गते

अर्नमा गाउँपालिकाको सम्मानित छैठो गाउँ सभाको नीति तथा कार्यक्रम समारोहमा पालनुभएका,
सभा सदस्यको रूपमा यस अर्नमा गाउँपालिकाको उपाध्यक्षज्यू
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतज्यू,
वडा अध्यक्षज्युहरू ,
कार्यपालिका सदस्यज्युहरू,
वडा सदस्यज्युहरू,

आमन्त्रित यस गाउँपालिकाका सम्पूर्ण शाखा प्रमुख, अस्पताल प्रमुख, प्रधानाध्याक्षज्युहरू, गा.पा.का कर्मचारीहरू, स्वास्थ चौकीका इन्चार्जहरू, सुरक्षा कर्मीहरू, पत्रकार ज्यूहरू लगायत उपस्थित सम्पूर्ण महानुभावहरूमा अर्नमा गाउँपालिका र म आफ्नो तर्फबाट यहाँहरू सबैलाई हार्दिक नमस्कार गर्न चाहन्छु ।

हाम्रो कार्यकालको पहिलो सभा तथा यस गाउँपालिकाको छैठो गाउँसभामा आ.व.२०७९/०८० को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न यस गरिमामय सभामा यहाँहरू माझ उभिई रहेंदा प्रजातन्त्र, लोकतन्त्र, गणतन्त्रको प्राप्ति र त्यसैको जगमा समृद्ध राष्ट्र निर्माणका लागि विभिन्न कालखण्डमा भएको जनआन्दोलन, मधेश आन्दोलनका क्रममा जीवन आहूती गर्ने ती महान ज्ञात अज्ञात शहिदहरू प्रति भावपूर्ण श्रद्धासुमन अर्पण गर्न चाहन्छु ।

तीन तहका सरकार मध्ये यस गरिमामय सभामा उपस्थित यस अर्नमा गाउँपालिकाको सम्पूर्ण सभा सदस्यज्यू, गाउँपालिकाका उपस्थित कर्मचारी साथीहरूलगायत सबै महानुभावहरूलाई गाउँपालिकाको तर्फबाट हार्दिक सम्मान एंवं स्वागत गर्न चाहन्छु ।

जनताका सबैभन्दा नजिकको सरकार स्थानीय सरकार भएको, स्थानीय स्तरका जनताको अधिकतम हितलाई सम्बोधन गर्दै प्रजातन्त्र सुदृढीकरण गर्ने, लोकतन्त्रका लाभहरूको वितरण गर्दै सशक्तिकरण गर्ने, समावेशीकरण मार्फत मुल प्रवाहीकरण गर्ने, स्थानीय शासनको वैधता स्थापित गर्दै समावेशी विकास मार्फत दिगो विकासका लक्ष्य प्राप्त गर्नु नै आजको लक्ष्य तथा चुनौती दुवै हो । वास्तवमा स्थानीय सरकारहरू जनप्रतिनिधीमूलक संस्थाहरू हुन् । आपसी सहयोग, सहमति, सद्भाव र सहकार्यका माध्यमबाट गाउँपालिका विविध गतिविधि सञ्चालन गर्ने निर्दिष्ट नीति अनुरूप गाउँपालिका स्थित सभा सदस्यहरूबाट निरन्तर रूपमा प्राप्त सल्लाह, सुझाव, मार्गदर्शन, सहयोग र समनव्य प्रति म यस शुभ अवसरमा अत्यन्तै हार्दिकतापूर्वक धन्यवाद दिन चाहन्छु । भविष्यमा पनि यस्तै प्रकारको सहयोग प्राप्त हुनेछ भन्ने विश्वास यस सम्मानित सभा समक्ष व्यक्त गर्न चाहन्छु ।

बिधमान परिवेश

नेपालको संविधानले आत्मसात गरेको संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन व्यवस्था कार्यान्वयन गर्ने सन्दर्भमा स्थानीय तहको निर्वाचन २०७९ सम्पन्न भएको छ । गाउँपालिकाको निर्वाचन विश्वसनीय, निष्पक्ष रूपमा सम्पन्न गराउन सक्रिय भूमिका निर्वाह गर्नु हुने सम्पूर्ण कर्मचारीहरू, सुरक्षा निकाय, पत्रकार लगायत सरोकारवाला सबै एंवं असल जनप्रतिनिधी निर्वाचित

गराउन अहम् भूमिका निर्वाहि गर्नु हुने सम्पूर्ण अर्नमा वासीलाई हृदय देखि नै धन्यवाद ज्ञापन गर्न चाहन्दू ।

संघीयता कार्यान्वयनको क्रममा हामीले स्थानीय तहको दोश्रो कार्यकालको अभिभारा लिईरहदा अनेकौं चुनौतीको विच उभिएको महसुस गरिरहेका छौं ।

समयमै स्थानीय तहको निर्वाचन सफलतापूर्वक सम्पन्न हुनु आफैमा लोकतान्त्रिक सृष्टिकरणको राम्रो संकेत हो तर अर्नमा वासीले हामीलाई अथाह विश्वास भरोसा गरी विजय गराइ रहँदा र हामी अहिले विजय भई पदीय कार्यभार सम्हाल्दै गर्दा ती जनचाहना, जनताका आँकाक्षा, विकास, शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि, पशु, स्वरोजगार जस्ता क्षेत्रमा सुधार गरी जनताको विश्वासको तत्काल जोगाउन निकै चुनौतीपूर्ण देखेको छु । कारण हामी अहिले आर्थिक वर्षको दृष्टिकोणले अन्त्य तिर आईपुगेका छौं अगामी वर्षको नीति योजना तथा कार्यक्रम तर्जुमा कार्यमा निकै ढिलो भईसकेको छ । हामी सँग भएका जनशक्ति, श्रोत, साधन प्रर्यास नभएको अवस्था छ । यी विविध कारणका वावजुद परिवर्तन इच्छाशक्ति, मिहिनेत, इमान्दारीता, बाट सम्भव छ भन्ने कुरामा विश्वास राख्दै मौजुद्वा जनशक्तिको वैज्ञानिक व्यवस्थापन तथा असल कार्यलाई निरन्तरता खराव लाई अन्त्य गर्ने जमर्कोको साथ केही अल्पकालिन र दीर्घकालिन निर्णयहरू गरेका छौं । यी निर्णयले यस अर्नमा गाउँपालिका अन्तर्गतका शिक्षाक्षेत्रमा देखिएको विकृति अन्त्य हुँदै गुणस्तर शिक्षा, विश्वसनीय शिक्षा, प्रतिस्पर्धी विधार्थी उत्पादनमा सहयोग पुग्ने छ ।

स्वास्थ्य सेवामा सुधार भई यस भेगका जनताले महजो शुल्क तिरी बाहिर उपचार गराउन जान बाध्य हुनु पर्ने छैन । १५ शैया अस्पताल सेवा सञ्चालनमा हामी अगाडी बढी सकेका छौं । यसै गरी मल खाद्य, विउ विजन आपूर्ति गरी सिंचाईको दीर्घकालिन योजना सहित अगामी दिनमा कृषिमा व्यापक आधुनिकीकरण, विविधीकरण गर्ने बाटोमा अगाडी बढेका छौं । यसै गरी रोजगारी सिर्जना गरी गरिवी निवारण गर्न तथा दिगो विकासको लक्ष्य हासिल गर्न तत्काल केही निर्णय एवं योजनाका साथ अगाडी बढेको अवस्था छ । थप धेरै विषयहरू अध्ययन गरी नीति कार्यक्रम योजना तथा बजेटमा समेट्ने प्रयास गरिएको छ । हामीले लिएको नीति, योजना कार्यक्रम कार्यान्वयनमा सम्पूर्ण गा.पा.पदाधिकारी, कर्मचारी, स्वास्थ्यकर्मी, शिक्षक, सुरक्षा निकाय, पत्राकार अर्नमा वासी जनताले सकारात्मक सहयोग गर्ने अपेक्षा र विश्वास लिएको छु ।

नीति कार्यक्रम तर्जुमाका आधारहरू:

अब म अर्नमा गाउँपालिकाले आ.व.२०७९/०८० को नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा लिएका आधारहरू प्रस्तुत गर्दछु ।

- नेपालको संविधानका प्रस्तावना, मौलिक हक, राज्यका नीतिहरू, स्थानीय आर्थिक कार्य प्रणाली एवं एकल तथा साझा अधिकार सूची,
- संघीय सरकारको आवधिक योजनाले लिएका नीति तथा प्राथमिकताहरू,
- संघीय सरकारले अबलम्बन गरेका आर्थिक तथा वित्तिय नीतिहरू,
- प्रदेश सरकारे लिएका आर्थिक एवं वित्तिय नीतिहरू,
- स्थानीय तहको आवधिक योजनाले तय गरेका प्राथमिकताहरू,
- नेपालले अन्तर्राष्ट्रिय जगतमा जनाएका प्रतिबद्धताहरू,
- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन तथा अन्य कानूनी प्रावधानहरू,
- स्थानीय तहका क्षेत्रगत नीति, रणनीतिहरू, योजना तथा अध्ययन प्रतिवेदनहरू,
- विकासका समसामयिक मुद्दाहरूः सामुदायिक विधालयको शिक्षामा सुधार, स्वास्थ्य सेवाको उपलब्धता र पहुँच, कृषिको विविधिकरण व्यवसायीकरण, सामाजिक संरक्षण, दिगो विकास लक्ष्य, जलवायु परिवर्तन, विपद् व्यवस्थापन, पोषण सुरक्षा, लैंड्रिक समानता तथा सामाजिक समावेसिकरण, बालमैत्री स्थानीय शासन, वातावरण मैत्री स्थानीय शासन, पूर्ण सरसफाई, उर्जा संकट लगायतका अन्तर सम्बन्धित विषयहरू,
- मध्यकालिन खर्च संग्रहनाले निर्देश गरेको कार्यक्रमहरू
- निर्वाचनको क्रममा जारी गरिएको निर्वाचन घोषणापत्रहरू,
- अर्नमा गाउँपालिकाले आवश्यक ठानेका विषयहरू ।

हाल सम्मको प्रमुख उपलब्धीहरू:

१. प्रशासनीक भवन चालु आ.व.मा सम्पन्न हुने गरी निर्माणाधिन रहेको छ ।
२. प्राथमिक अस्पताल सञ्चालनमा आएको छ ।
३. १५ शैंयाको अस्पताल निर्माणाधिन अवस्थामा रहेको छ ।
४. जनशक्ति व्यवस्थापनको कार्यमा थोरै प्रगति भएको छ ।
५. पर्यटकीय स्थलको लागि पोखरीमा सौन्दर्यकरणका सम्भाव्यता अध्ययन भएको छ ।
६. विधालयमा पूर्वाधार विकास निर्माणका सुनिश्चितता भएको छ ।
७. सिंचाईका लागि बोंडिङ जडान भएको छ ।
८. लैंड्रिक समानता सामाजिक समावेशिकरण कार्यक्रम मार्फत सशक्तिकरणमा उल्लेख्य टेवा पुगेको छ ।
९. सार्वजनिक सेवाप्रवाह जनमैत्री तथा जनता को नजिक रहेर सेवा गर्ने संस्कारको विकाश भएको छ ।

अब म अर्नमा गाउँपालिकाले आ.व.२०७९/०८० को नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमाका प्राथमिकताहरु उल्लेख गर्न चाहन्छु ।

- सामाजिक विकासतर्फका शिक्षा र स्वास्थ्य,
- आर्थिक विकास क्षेत्रका कृषि ,पशु विकास र सहकारी
- भौतिक पूर्वाधार सिचाइ
- उद्यमशिलताको विकास र रोजगारी सिर्जना
- नीतिगत, कानूनी एवं संरचनागत विकास
- सार्वजनिक सेवा प्रवाहमा सुधार र सार्वजनिक खर्चमा वित्तिय अनुशासन तथा पारदर्शिता
- बालबालिकाको हित संरक्षण एवम् महिला सशक्तिकरण र क्षमता विकास
- ऐतिहासिक एवं धार्मिक सांस्कृतिक धरोहरहरुको संरक्षण र प्रवर्द्धन
- सरसफाई र वातावरणीय स्वच्छता अभिवृद्धि
- बन बातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन
- अन्य सरकारी निकाय, गैर सरकारी संघ संस्थाहरुसँग समन्वय र सहकार्य ।

उपस्थित गाउँ सभाका सदस्यज्यूहरु,

सहभागितामूलक योजना तर्जुमा पढ्नेटी अन्तर्गत विकासका आवश्यकता पहिचान देखि कार्यान्वयन, अनुगमन, मूल्याङ्कन, समेतको हरेक प्रक्रिया तथा तहमा सरोकारवाला वर्गहरुको अर्थपूर्ण सहभागिता सुनिश्चित गर्दै अपनत्व सृजना गर्ने र यसै मार्फत विकास कार्यलाई सन्तुलित एवं समावेशी तथा दिगो बनाउने अवधारणा अनुरूप वडा नागरिक मञ्च, वडावासी एवम् सरोकारवालाको व्यापक सहभागितामा वडा स्तरीय योजना तर्जुमा गोष्ठी, विषयगत समिति एवं एकीकृत योजना तर्जुमा गोष्ठीमा सम्बद्ध सबै सँग व्यापक अन्तरक्रिया र छलफल गरी प्राप सुझावहरुलाई समावेश गर्दै आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को क्षेत्रगत नीतिहरु यहाँहरु समक्ष प्रस्तुत गर्दछु ।

१. सामाजिक विकाश तर्फ

क. स्वास्थ्य

- चौविसै घण्टा इमरजेन्सी सेवा सहित १५ शैयाको अस्पताल सञ्चालन गरिनेछ ।
- निःशुल्क आधारभुत स्वास्थ्य सेवालाई प्रभावकारी र सुदृढ बनाउन स्वास्थ्य संस्थामा जनशक्ति, उपकरण तथा औषधीको उपलब्धता सुनिश्चित गरिनेछ ।
- समय समयमा निःशुल्क स्वास्थ्य सिविर सञ्चालन गरिनेछ ।
- विधमान स्वास्थ्य केन्द्रको स्तरोन्नतिमा जोड दिइने छ । स्वास्थ्य क्षेत्र सुधार अभियान अन्तर्गत संस्थागत सुधार र क्षमता विकास कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- बहुक्षेत्रीय पोषण योजनालाई कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- महामारी रोगहरुको नियन्त्रणका लागि आवश्यक योजना र संयन्त्रको निर्माण गरिने छ ।
- आयुर्वेदिक औषधालयको सेवा विस्तार गरिने छ ।

- पूर्ण खोप सुनिश्चितता गरिने छ ।
- स्वास्थ्य स्वयम् सेविकाहरूलाई विगतमा दिँदै आएको प्रोत्साहन भत्तालाई निरन्तरता दिइने छ ।
- विशेषज्ञ सहितको स्वास्थ्य सेवामा सबैको पहुँच सुनिश्चिता गरिनेछ ।
- नसर्ने रोगहरूको स्क्रिनिङ गरिनेछ ।
- कार्यालय समयमा कार्यरत स्वास्थ्यकर्मीले निजि क्लिनिक सञ्चालनमा रोक लगाइनेछ ।
- १५ शैयाको अस्पताल विस्तार गर्दै ५० शैयाको अस्पताल निर्माण गर्न पहल गरिनेछ ।

ख. शिक्षा तर्फः

- विधालय छाडने तथा दोहरिने प्रक्रियामा न्यूनिकरण गरि १०० प्रतिशत विधार्थी भर्ना गराई आधारभूत तहको शिक्षा अनिवार्य र निःशुल्क हुने कार्यक्रमलाई प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- सीप मुलक तथा प्रविधिमैत्रि शैक्षणिक कार्यक्रमहरूलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- साक्षरता कार्यक्रमलाई अभियानको रूपमा संचालन गरि साक्षर गाउँपालिका घोषणा गरिनेछ ।
- स्थानिय स्तरको शिक्षा ऐन, नियमावलि, शिक्षा नीति, कार्यविधि निर्माण तथा गाउँ शिक्षा नियमावलि-२०७५लाई सरोकारवाला संग छलफल गरि आवश्यक संशोधन प्रक्रिया अगाडी बढाइनेछ ।
- समता र समानतामुलक प्रक्रिया अपनाई विधालयमा गुणस्तरीय शिक्षाका लागि कार्यक्रम कार्यान्वयनमा जोड दिइनेछ ।
- मातृभाषामा स्थानिय पाठ्यक्रम निर्माण तथा कार्यान्वयनमा जोड दिइनेछ ।
- विधालयमा अध्यनरत छात्राहरूको लागि सेनेटरी प्याडको उपलब्धतामा जोड दिइनेछ ।
- विधालय स्तरीय शिक्षा लाई प्रविधिमुलक वनाउन शिक्षा संग सरोकार राख्ने विभिन्न पक्षहरू शिक्षक, प्र.अ., अभिभावक तथा जनप्रतिनिधिहरूलाई सीपमुलक अभिमुखिकरणका साथै सघन कार्यक्रमहरूको संचालन, निरीक्षण तथा व्यवहारिकरूपमा प्रयोगलाई प्राथमिकताका साथ कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
- विभिन्न संघ, संस्था तथा शिक्षा संग सरोकार राख्ने विभिन्न पक्षहरू बीच छलफल, अन्तरक्रिया तथा सझेदारी अपनाई साक्षर गाउँपालिका लागि प्रौढ कक्षा, Each one Teach one का साथै मा.वि.स्तरका विधार्थीहरूलाई परिचालन गरि कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- अपाङ्ग मैत्री, छात्र, छात्रा, दलितका साथै सबै वर्गको सहभागिताका विभिन्न कार्यक्रमहरू हाजरीजवाफ, लेखन सीप, वक्तृत्वकला, खेलकुद, नृत्य जस्ता क्रियाकलाप समता तथा समानतापूर्वक संचालन गरिनेछ ।
- यस गाउँपालिका भित्र दलित जेहेन्दार र विपन्न वर्गमा पर्ने विधार्थीको उच्च शिक्षाको लागि छात्रवृत्तिको व्यवस्था गरिनेछ ।
- दरबन्दी मिलान नभए सम्म बैकल्पिक रूपमा स्वयसेवक शिक्षक मार्फत पठन पाठनमा प्रभावकारिता ल्याइनेछ ।
- निजि विधालयको अनुगमन नियमन गरी मापदण्ड विपरितका विधालयको दर्ता खारेजी प्रक्रिया अगाडी बढाइनेछ ।
- यस गाउँपालिका अन्तर्गत एउटा नमुना विधालय र क्याम्पस सञ्चालन भएको हुनेछ ।
- कम्तीमा कक्षा १ देखि अंग्रेजी माध्यमबाट पढाइने प्रवन्ध मिलाइनेछ ।
- गाउँपालिका भित्रका शिक्षकहरूको आवश्यकता औचित्यता र विषयगत आधारमा काज सरुवा गरिनेछ ।

ग. खानेपानी तथा सरसफाई तर्फः

- सबै गाउँवासीलाई आधारभूत खानेपानी तथा सरसफाई सेवा उपलब्ध गराउन खानेपानी, सरसफाई सम्बन्धि नीति तथा कार्ययोजना तर्जुमा गरिनेछ ।
- प्रदेशबाट सञ्चालित मुख्यमन्त्री स्वच्छता अभियान र यस पालिकाबाट सञ्चालन गरिने खानेपानी, सरसफाई र स्वच्छता कार्यक्रमलाई साझा अभियानको रूपमा विकास गरी व्यक्तिहरूको स्वास्थ्य, मान, प्रतिष्ठा र इज्जतको सवालसँग जोडी कम लागतमा बढी नतिजा आउने कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ । यसका लागि पालिकाको १० वर्षिय खानेपानी, सरसफाई र स्वच्छता योजना (WASH Plan) तयार गरि सबै सरोकारवालाहरू र विकास साझेदारी संस्थाहरूलाई यसै योजनको लक्ष्य पूरा गर्न एकद्वार प्रणालीबाट कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
- दिगो विकास र नेपाल सरकारको विकास लक्ष्यलाई पूरा गर्नका लागि खानेपानी सुविधामा पहुँच नभएका जनताहरूको पहिचान गरी खानेपानी सुविधाहरू निर्माण गर्ने, पानी सुरक्षा योजनाहरू लागू गर्ने र खुला दिसामुक्त पछि खानेपानी सुरक्षित समुदाय (Water Safe Community) विकास गर्दै पूर्ण सरसफाई तर्फ अगाडि बढ्ने नीति लिईनेछ ।
- कुनै पनि समयमा आउन सक्ने विपद्सँग जुध्न सक्ने खानेपानी र सरसफाई संरचना निर्माण गर्नका साथै यसका लागि पूर्व तयारीका लागि आवश्यक क्षमता विकास गर्नका साथै Wash Government सुनिश्चित गर्न वातावरण तयार गरिनेछ ।

घ. लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण नीति:

- गाउँपालिकाबाट प्रदान गरिने सामाजिक तथा आर्थिक आवश्यकताहरू महिलाहरूको सम्मानजनक सहभागिता सुनिश्चित गर्न लक्षित तथा सिमान्तकृत महिलाहरूको क्षमता अभिवृद्धि र जिवनस्तर सुधारका लागि संरक्षणात्मक सेवा उपलब्ध गराई सशक्तिकरण गरिनेछ ।
- युवाहरूमा सीपमूलक र व्यवसायिक तालिम मार्फत सिर्जनात्मक क्षमताको विकास गरी स्वरोजगार सिर्जना हुने कार्यक्रम ल्याइने छ ।
- महिलाद्वारा सञ्चालित घेरेलु उधोग, कृषि फार्म, पशु फार्म, व्यापार र व्यवसायको करमा विशेष छुट तथा अनुदानको व्यवस्था मिलाइने छ ।
- महिला हिंसा तथा बालबालिकाको श्रम सोसन को अन्त्य गर्न आवश्यक कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
- बालश्रम मुक्त यस गाउँलाई बालमैत्री गाउँको रूपमा विकास गर्न पहल गरिने छ ।
- एक दलित बस्ती एक उत्पादन केन्द्र स्थापना गरी दलित समुदायलाई आर्थिक रूपले सबल बनाइने छ ।
- गाउँ क्षेत्र भित्र छुवाछुत, सामाजिक कुरीति, अन्ध बिश्वास तथा सामाजिक, लैंगिक विभेद र हिंसा का घटना न्यूनीकरण का लागि स्थानीय नीति त कार्यक्रम तर्जुमा गरिने छ ।
- बालमैत्री स्थानीय शासनलाई कार्यान्वयन गर्दै अघि बढाईनेछ ।

- बालबालिकाहरु तथा किसोरिहरु सशक्तिकरणका लागि बालश्रम,बाल विवाह, बहुविवाह दहेज/दाइजो,बोकसी प्रथा उन्मुलन गरी सामाजिक विकृति न्यूनिकरण गरिने नीति कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- युवा बेरोजगार ,पछि परेका वर्ग र आवश्यक ठहरिने यस गापा अन्तर्गतिका सबै नागरिक, कर्मचारी तालिम र अभिमुखीकरण कार्यक्रम दिन एक तालिम केन्द्रको स्थापना गरिने छ ।
- महिला, दलित, जनजाति, मधेशी र विपन्न वर्गको सशक्तिकरणका लागि लोकसेवा तयारी कक्षा सञ्चालन गरिने छ ।
- वैदेशिक रोजगारमा जाने स्थानीय तहका नागरिकहरुको रोजगारीलाई सुरक्षित मर्यादित र लाभदायक बनाउन आवश्यक कार्यक्रम तर्जुमा गरिनेछ ।

२. आर्थिक विकाश तर्फ

क. कृषि तथा पशु

- गाउँपालिका क्षेत्रका उर्वर भूमिलाई सिंचित गर्न सिचाईको लागि आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ ।
- कृषि तथा पशु पालन क्षेत्रको विकासमा कृषक समुह समिति सरकारी गैर सरकारी संस्थाहरुसँग साझेदारी गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
- गाउँको स्थानीय उत्पादन बजारमा बजारीकरण गरिने छ ।
- कृषि उपजमा किटनाशक औषधिको प्रयोगलाई निरुत्साहित गर्दै अगानिक उत्पादनमा जोड दिईने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईने छ ।
- जडिबुटिलाई संरक्षण, सम्बद्धनको लागि जडिवुटी खेति तथा सो को बजारीकरण को लागि आधुनिक तरीकाले विशेष कार्यक्रम ल्याइनेछ ।
- अर्गनिक खेतीलाई जोड दिईनेछ ।
- यस गाउँपालिकामा संचालित सहकारी संस्थाहरुलाई मुल्य र मान्यताको आधारमा संचालित गर्न तथा नियमन गर्न प्रभावकारी पृष्ठपोषण सहितको अनुगमन गरिनेछ ।
- कृषिमा आधारित कृषकहरुलाई परामर्श सेवा लयायतका अन्य सेवा प्रदान गर्न कार्यालयलाई व्यवस्थित एवं सेवाको सक्रियता बढाइने छ ।
- स्थानीय उत्पादन तथा बजारीकरण मा जोड दिई कृषिमा विविधिकरण र व्यवसायीकरण गरिनेछ ।
- मल खाध आपुर्तिका लागि संघ र प्रदेश सरकारसँग समनव्य गरि अधिकतम पहल गरिनेछ ।
- वित विजन वितरणमा पारदर्शी, यथार्थपरक र वैज्ञानिक तबरले गरिनेछ ।
- कृषि सहकारी समुह अनुगमन गरी मर्म विपरितका सहकरी समुहलाई खारेज गरिनेछ ।
- कृषि सिचाइका लागि सम्भाव्यता अध्ययन गरि लागु गरिनेछ ।
- यस क्षेत्रका कृषकलाई सिचाइमा पचास युनिट सम्मको महसुल निशुल्क तिर्नेछ ।
- गाइ भैसी बाखा ,माछा कुखुरा पालनमा आवश्यक सहुलियत अनुदानको व्यवस्था गरिनेछ ।

●

ख. पर्यटन तथा संस्कृति प्रवर्द्धन नीति

- पर्यटकीय तथा संस्कृति प्रवर्द्धनका लागि पोखरी सौन्दर्यकरणको सम्भाव्यता आध्ययन गरिनेछ ।
- यस गाउँपालिका क्षेत्र भित्र रहेका धार्मिक क्षेत्र तथा सांस्कृतिक क्षेत्रहरुको पहिचान गरि तिनीहरुलाई पर्यटकीय क्षेत्रको रूपमा विकास गरिनेछ ।

- गाँउपालिका क्षेत्र भित्र बसोवास गर्ने सम्पुर्ण समुदायहरूको मौलिक परम्परा र भाषा संस्कृतिको जगेन्टा गर्न विशेष कार्यक्रमहरू लागु गरिनेछ ।
- धार्मिक सांस्कृतिक तथा ऐतिहासीक रूपमा महत्वपूर्ण मठ मन्दिर आदीको संरक्षण, सम्बर्द्धन र प्रवर्द्धन गरिनेछ ।
- मैथिली रितीरिवाज भल्कीने सांस्कृतिक कार्यक्रमहरू, फागुन पुर्णिमा होली, दाहा मेला (मोहर्म), भिभिया नाच, जट जट्नी नाच, डोम कक्ष नाच, मिथिला चित्रकला लागायतका स्थानीय लोक सांस्कृतीको संरक्षण र सम्बर्द्धनको निम्ती सार्वजनिक र निजी साभेदारीमा कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।

ग. उद्योग तथा वाणिज्य नीति:

- यस गाउपालिका क्षेत्रमा सञ्चालन हुने सम्पुर्ण उद्योग तथा व्यवसायीहरूलाई करको दायरा भित्र ल्याउन विशेष अभियान सञ्चालन गरिनेछ ।
- महिला उधमी र आर्गेनिक मल उत्पादन गर्ने उधमीलाई सहुलियत ऋण उपलब्ध गराइने छ ।
- परम्परागत तथा सांस्कृतिक रूपमा स्थानीय जनतामा रहेका कलालाई घरेलु तथा लघु उद्यमको माध्यमबाट प्रवर्द्धन गरी आय आर्जनको स्रोतको रूपमा विकास गरिनेछ ।
- आर्थिक रूपमा पछि परेका दलित तथा विपन्न समुदायका युवा-युवती, सबै जातजातीका महिलाहरूलाई लघु उद्यमशिलता सम्बन्धि तालिम प्रदान गरि स्वरोजगारीमा टेवा पुऱ्याइनेछ ।
- गाँउपालिका क्षेत्रमा संचालित उद्योग एवं व्यवसायहरू स्थापनाको उदेश्य अनुरूप संचालन भए नभएको सम्बन्धमा नियमित अनुगमन गरिनेछ ।

घ. सहकारी नीति:

- प्रत्येक वडामा सहकारी मार्फत दुध संकलन केन्द्र स्थापना गरिनेछ ।
- सहकारी क्षेत्रलाई आर्थिक विकासको महत्वपूर्ण खम्बाको रूपमा विकास गर्न समुदायमा आधारित, सदस्य केन्द्रित, लोकतान्त्रिक, स्वायत्त तथा सुशासित संगठनको रूपमा प्रवर्द्धन गरि सहकारी मार्फत विकासात्मक कार्य गर्ने नीति लिइनेछ ।
- कृषि, उद्योग र व्यवसायको सहकारीकरणको माध्यमबाट आत्मनिर्भर र दिगो रूपमा स्थानीय अर्थतन्त्रको निर्माण गरिनेछ ।
- स्थानीय सहकारी संस्थाहरूको दर्ता, नविकरण तथा व्यवस्थापन पारदर्शी तथा अनुमान योग्य बनाउदै नियमनकारी भुमिका निर्वाह गरिनेछ ।

ड. राजश्व परिचालन नीति

- करको दायरा बढाई करको दर घटाउने छ ।
- कर तिर्न सबै करदातालाई प्रेरित गरिनेछ ।
- एक जना उत्कृष्ट करदातालाई सम्मान गरिनेछ ।
- कर तथा राजस्व प्रशासन लाई चुस्त, दुस्त बनाउन Software प्रणाली अनिवार्य रूपमा लागु गरिनेछ ।
- अधिकतम जनतालाई सो स्फुरतरूपमा करको दायरा भित्र ल्याउन उपयूत वातावरण शृजना गरी आवश्यक पहल गरिनेछ ।

- समयमा र सबभन्दा बढी राजस्व तिर्ने एकजना कर्मचारी लाई उत्कृस्ट घोषणा गरि पुरस्कृत गरिने व्यवस्था मिलाईनेछ ।

च. आन्तरिक नियन्त्रण तथा लेखापरिक्षण नीति:

- कानूनी रूपमा गर्नुपर्ने अन्तिम लेखा परिक्षण समयमै गर्ने व्यवस्था मिलाउने र साविकको गा.वि.स. तथा हालको गाउँ पालिकाको पेशकी तथा बेरुजु कडाईका साथ फछौयट गर्ने आवश्यक पहल गरिनेछ ।
- चौमसिक रूपमा आन्तरिक लेखा परिक्षणको व्यवस्था गरि सार्वजनिक गरिनेछ ।

३. पुर्वाधार विकास नीति:

क. सडक तथा पूल

- कृषि सडकलाई प्राथमिकता दिइ निर्माण गरिनेछ ।
- यातायात गुरुयोजना कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- चालु आवमा गाउँपालिकाको प्रशासकीय भवन सम्पन्न गरिने छ ।
- गाउँको विभिन्न वडाहरूमा रहेको मुल बाटोहरू स्तरोन्तती गर्ने नीति लिइनेछ । गाउँको भित्री बाटोहरूलाई आवश्यकता अनुसार फराकिलो बनाइ मुल बाटोसम्म जोड्ने ग्रामेल तथा RCC ढलान जस्ता कार्य गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- गाउँउपालिका क्षेत्रको समग्र पुर्वाधार विकासका लागि चालू आ.व. मै यातायात गुरु योजना तयार गर्ने तथा एकिकृत ग्रामिण विकास योजना लागु गरिनेछ ।
- माटो, ग्रामेल तथा टुके योजनालाई निरुत्साहन गर्ने नीति लिइने छ ।
- गाउँपालिका क्षेत्रको सडक तथा स साना पुलहरूको निर्माण गर्ने नीतिहरू अंगिकार गर्नेछ ।
- गाउँपालिकाका विभिन्न वडाहरूबाट गाउँपालिका केन्द्र जोड्ने सडकहरूको स्तरोन्तती गरिने छ ।
- सडकहरूको नियमित मर्मत संभार तथा निर्मित पुर्वाधार मर्मतका लागि एक मर्मत संभार कोष खडा गरी नियमित रूपमा मर्मत गरिने नीति लिईनेछ ।
- गाउँपालिकामा रहेको खाली मैदानमा आवश्कता अनुसार गाउँपालिका स्तरीय रंगशाला निर्माण गर्न अध्ययन गरिनेछ ।
- गा.पा.क्षेत्र भित्रका संरचना, जग्गा, जमिन, गा.पा.का अधिनमा आउन सक्ने सम्भावित सम्पति खोजविन नापजाँच आदि कार्यको लागि प्राविधिकको व्यवस्था गरिनेछ ।
- सामुहिक भुमिसुधार जल योजना बनाई कार्यान्वयन गर्ने आवश्यक व्यवस्था मिलाईनेछ ।
- साना तथा मझौला सिंचाईको सम्भाव्यता अध्ययन गरिनेछ ।

ख. भवन तथा शहरी विकास नीति:

- भवन निर्माण गर्दा यस गाउँपालिकाबाट स्वीकृत कार्यविधि तथा नेपाल सरकारले तोकेका मापदण्डहरू पालना गर्ने नीति अंगिकार गरिनेछ ।
- घरनक्सा स्वीकृत नगरी घर निर्माण गर्ने प्रवृत्तिको अन्त्यका लागि दण्ड जरिवानाको व्यवस्था गरिनेछ ।
- वृक्षारोपण सहितको सडक निर्माणलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- गाउँपालिकाका विभिन्न स्थानहरूमा RECREATION PARK, CHILDREN PARK आदि प्राथमिकताको आधारमा अध्ययन शुरु गरिनेछ ।

- प्लाटिङ्गलाई व्यवस्थित गर्न तोकिए बमोजिमको मापदण्ड अनुसार नाला, विद्युत, खुल्ला स्थान आदिको व्यवस्था सहित गाउँपालिकामा दर्ता हुने व्यवस्था गरिनेछ ।
- गाउँपालिकाको क्षेत्रभित्र रहेका सरकारी निजी तथा ऐलानी जग्गाहरू, पोखरी लगायतका सम्पत्तिहरू, सुकुम्बासी तथा अव्यवस्थित बसोबास क्षेत्रहरूको लगत संकलन गरि उचित व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- गाउँपालिका भित्र हुने विकास निर्माणका योजनाहरूको आवश्यकताअनुसार DPR गरी विकास निर्माणका कार्यहरू अगाडि बढाइनेछ ।

४. वातावरण, वन तथा विपत व्यवस्थापन नीति:

क वन तथा भु-संरक्षण नीति:

- वन्यजन्तु, चराचुरुङ्गी, जल उपयोग, वातावरण, पर्यावरण तथा जैविक विविधता सम्बन्धि मापदण्ड तयार गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- गाउँपालिका क्षेत्र भित्र नदी किनार, नहर किनार तथा सडक किनारमा वृक्षारोपण गरिनेछ ।
- नीजि तथा सार्वजनिक जग्गाहरूमा औषधी गुणयुक्त वनस्पतिहरू, जडिबुटिहरू तथा दुर्लभ एवम लोपोन्मुख विरुद्धाहरू रोप्ने तथा संरक्षण गरिनेछ ।
- गाउँपालिका क्षेत्रमा रहेका ताल तलैया तथा पोखरिहरूको लगत संकलन गरी तिनमा भएका जैविक विविधताको संरक्षण र व्यवस्थापन गर्दै तीनिहरूलाई पर्यटकिय क्षेत्रको रूपमा विकास गर्दै लगिनेछ ।
- नदि क्षेत्रहरूको संरक्षण गर्न नदि किनारको अतिक्रमण रोक्न र नदी नियन्त्रण गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ ।
- यस गाउँपालिका क्षेत्र भित्र रहेका सार्वजनिक सरकारी सम्पतीलाई केन्द्र तथा प्रदेश सरकारसंग समन्वय गरी गाउँपालिकाको मातहतमा ल्याउन पहल गरिनेछ ।

ख. वातावरण संरक्षण तथा जलवायु परिवर्तन सम्बन्धि नीति:

- विकास कार्यक्रमहरू संचालन गर्दा वातावरण मैत्रि र जलवायु परिवर्तनसँग अनुकूलित हुने गरि संचालन गरिनेछ ।
- प्लाष्टिक भोला नियन्त्रण गर्दै कागज तथा कपडा जन्य भोलालाई प्रोत्साहान गरी क्रमिक रूपमा यस गा. पा लाई प्लाष्टिक मुक्त गा.पा.घोषणाको लागि पहल गरिनेछ ।
- जैविक विषादीको खोजी तथा प्रवर्द्धन गर्दै स्वास्थ्यमा प्रतिकुल असर गर्ने रासायनिक विषादी माथी प्रतिबन्द लगाईनेछ ।
- ठुला ठुला आयोजनाहरू संचालन गर्दा EIA /IEE गरिनेछ ।

ग. फोहोरमैला व्यवस्थापन नीति:

- गाउँक्षेत्रका फोहोरको नियमित रूपमा सरसफाई गरिनेछ ।
- फोहोर व्यवस्थापनका लागि ल्याण्ड फिल्ड साईड खोजि गरिनेछ ।
- फोहोर व्यवस्थापनका सम्बन्धमा वडा समितिहरू मार्फत जनचेतना कार्यक्रम संचालन गरिनेछ,
- गाउँक्षेत्रको फोहोर व्यवस्थापनमा निजी क्षेत्रलाई संलग्न गराई फोहोर व्यवस्थापनमा सार्वजनिक-निजी साझेदारी नीति अबलम्बन गरिनेछ ।
- सरसफाई कार्य नियमित व्यवस्थित गर्न सरसफाई कर्मचारीको व्यवस्था गरिनेछ ।

घ. विपत जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन नीति:

- विपत प्रतिकार्यको समयमा संलग्न सरकारी निकाय, गैरसरकारी संस्था तथा नागरिक बिच अन्तर सम्बन्ध कायम गरी पिडितको पहिचान, पिडितलाई तत्काल राहत तथा पुनःस्थापना सम्बन्ध कार्यमा एकरूपता ल्याई दोहोरोपन सृजना हुन रोक लगाइनेछ ।
- स्थानीय/समुदाय स्तर सम्म विपत पुर्व तयारी तथा प्रतिकार्य क्षमता विकास गर्न जनचेतनामुलक कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
- विपदको समयमा राहत प्रदान गर्न एवमं तत्काल बाटो, पैनी, आदि मर्मत गरि क्षति न्युनिकरण गर्न एक विपद व्यवस्थापन कोष खडा र परिचालन सम्बन्धि निर्देशिका तयार गरिनेछ,
- विपदपूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माणपूर्वाधार निर्माणका विपद् जोखिम न्यूनीकरणलाई समावेश गरी कार्यान्वयन गरिनेछ
- खोज तथा उधार गर्न सक्ने, अग्नी नियन्त्रण गर्न सक्ने, प्राथमिक उपचार गर्न सक्ने, मनोसामाजिक परामर्श दिन सक्ने दक्षजनशक्ति तयार गरिनेछेँ ।

५. संस्थागत विकास, सुशासन र सेवा प्रवाहः

क. वित्तिय व्यवस्थापन

- गाउँपालिका तथा विषयगत कार्यालयको आम्दानी र खर्चको लेखाङ्कन software मार्फत गरिनेछ ।
- सार्वजानिक खरिद गर्दा पारदर्शी एवमं मितव्ययी ढङ्गले गरिनेछ ।
- खर्चको नियमित रूपमा सर्वजनिकीकरण गर्ने तथा गाउँपालिकाको वेबसाईट मार्फत सार्वजनिकीकरण गरिनेछ ।
- उपभोक्ता समितिहरु मार्फत संचालित योजनाहरूको नियमित अनुगमन, खर्च सार्वजनिककरण तथा सार्वजनिक सुनुवाई गर्ने व्यवस्थालाई कडाईका साथ लागु गरिनेछ ।
- वित्तिय तथा भौतिक प्रगति सहितको प्रतिवेदन नियमित रूपमा तयार गरी सार्वजनिकीकरण गरिनेछ ।

ख. न्याय सम्पादन नीति:

- नेपालको संविधान तथा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को अधिनमा रहि निष्पक्ष, छिटो, छरितो, सुलभ, प्रभावकारी तथा जनउत्तरदायी न्याय प्रणाली स्थापित गरिनेछ ।
- स्थानीय स्तरमा उत्पन्न हुने विवादलाई मेलमिलापको माध्यमबाट समाधान गर्न प्रत्येक वडामा भएको मेलमिलाप समिति लाई सक्रिय बनाईनेछ ।
- स्थानीय सामुदायिक मेलमिलाप केन्द्रका सदस्यलाई, समितिको सदस्यलाई न्यायिक समितिले मेलमिलाप कर्ताको रूपमा सुचीकृत गरी निजहरूलाई मध्यस्थता तथा मेलमिलाप सम्बन्ध अभिमुखीकरण/तालिम प्रदान गर्ने ।
- गाउँपालिका तथा न्यायीक समितिलाई कानूनी सल्लाह प्रदान तथा गाँउपालिका क्षेत्र भित्रका असहाय, विपन्न तथा हिंसा पिडित व्यक्तिहरुको कानूनी उपचारमा समन्वय गर्न कानूनी सल्लाहकार राख्न सकिने छ ।

ग. सुचना तथा सञ्चार व्यवस्थापन नीति:

- नागरिकको सुचनाको हकको उच्च सम्मान गर्दै सुचनाको हक सम्बन्धि ऐनले निर्दिष्ट गरे बमोजिमका सुचनाहरु प्रकाशन तथा नागरिकले मागेको सूचना नियम अनुसार प्रदान गरिने छ ।
- गाउँपालिकाको वेवसाईट लाई रिडिजाईन गरि एक्ट्रेक्टिभ बनाईनेछ, फेसबुक, ट्वीटर जस्ता सामाजिक सञ्जालको समेत प्रयोग गरि सुचना सम्प्रेषण गरिनेछ ।
- छिटो, छरितो र प्रभावकारी सञ्चारका लागि गाँउपालिकाका पदाधिकारीहरु तथा कर्मचारीहरुलाई एस.एम.एस. मार्फत सुचना प्रवाह गर्ने; सबै पदाधिकारी एवम् कर्मचारीहरुलाई प्रविधिमैत्री बनाउन आवश्यकतानुसार तालिम दिने तथा इमेल खोली सबै पत्राचारहरु इमेल मार्फत गर्ने व्यवस्था गरिनेछ ।
- सूचना सूचित तथा व्यवस्थित गर्न नागरिक वडा पत्र र यस गापा भित्रका सम्पुर्ण सार्वजनिक निकायलाई प्रविधि मार्फत नियन्त्रण हुने व्यवस्था गरिनेछ ।

घ. सार्वजनिक सेवा तथा संगठन

- पदाधिकारी तथा कर्मचारीको क्षमता अभिवृद्धिका लागि विभिन्न तालिम तथा अभिमुखीकरण कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
- सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाइ सबै गाउँबासीलाई सहज सरल ढंगबाट सेवा दिन गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, सबै वडा कार्यालयहरु तथा विषयगत कार्यालयहरुमा सेवा प्रवाह सम्बन्धी स्पष्ट जानकारी सहितको नागरिक वडापत्र राख्ने तथा **first come first service, last come first service** सिद्धान्त का आधारमा सेवा प्रदान गरिनेछ ।
- गाँउपालिकाका वडा कार्यालय लगायत विभिन्न निकायहरुमा ई-हाजिरी प्रणालीलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- सेवा प्रवाह तथा कार्य सम्पादनमा गुणात्मक सुधार गर्न विधुतिय शासन प्रणाली लाई क्रमशः लागू गर्दै जाने । यसै वर्ष वडा कार्यालयहरुमा cctv, back up तथा **Internet** सेवा जडान गरी गाउँपालिका केन्द्रसँग networking गरिन्छ ।
- दक्ष इमान्दार तथा अनुशासित कर्मचारीलाई पुरस्कृत गर्ने निति अवलम्बन गरी प्रत्येक वर्ष उत्कृष्ट कर्मचारी लाई प्रोत्साहन तथा सम्मान स्वरूप रकम रु.१० हजार नगद पुरस्कार प्रदान गर्नेछ ।
- कर्मचारी कल्याण कोषमा वार्षिक ५ लाख रकम जम्मा गर्नेछ ।
- गाउँपालिकाको सेवा प्रवाह, अनुगमन, मुल्याङ्कन तथा समन्वयात्मक कार्यमा सहयोग गर्न आवश्यकता अनुसार चार पांगे तथा दुई पांगे सवारी साधनहरु व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- पदाधिकारी तथा कर्मचारीको क्षमता अभिवृद्धि तथा ज्ञान, सिप, र व्यवहारमा परिवर्तनका लागि वर्षमा कमितमा १ पटक अवलोकन भ्रमण कार्यक्रम गर्नेछ ।
- दरवन्दी भन्दा बाहिर वा फाजिल दरबन्दीमा रहेको कर्मचारीलाई सरुवा वा विदाई गरी व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- वार्षिक कार्य योजना तयार गरि सोहि बमोजिम कार्यन्वयन गरिनेछ ।

- गाउँपालिकाका विभिन्न शाखामा कार्यरत कर्मचारीहरूलाई जिम्मेवार तुल्याउन आर्थिक वर्षको पहिलो महिनामा शाखाको कर्मचारी शाखा प्रमुख सँग, शाखा प्रमुख प्रमुख प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सँग र सम्पूर्ण कर्मचारी सामुहिक रूपमा प्र.प्र.अ. संग र प्र.प्र.अ गा.पा.अध्यक्ष सँग कार्य सम्पादन सम्झौता गरिनेछ ।
- शाखागत कार्य विवरण तथा कार्य विशिष्टिकरण तयार गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- कर्मचारीहरु कार्य सम्पादनका लागि सूचक सहितका मापदण्ड बनाइने छ । र सोही मापदण्ड बमोजिम प्राप्त अंको आधारमा सेवा सुविधा एवं दण्ड पुरस्कारको व्यस्था गरिनेछ ।
- कर्मचारीका मनोवल उच्च राख्न एवं नतिजामुखी बनाउनको साथै सुशासन मापन गर्न कार्य सम्पादनमा उत्कृष्ट अंक प्राप्त गर्ने सम्पूर्ण कर्मचारीहरूलाई न्यूनतम ५% देखि अधिकतम मासिक २०% सम्म का प्रोत्साहन भत्ता चौमासिक रूपमा उपलब्ध गराइने छ ।
- प्रोत्साहन भत्ता तथा कुनै पनि थप सेवा सुविधाका लागि तोकिएको समय भन्दा बढी कार्य गरेको ई-हाजिरिको रेकर्डका आधारमा भएको र यस गाउँपालिकाको कार्मचारीको कार्य जिम्मेवारीको बहन, कार्य बोझ, कार्य सम्पादन तथा उत्तरदायित्व निर्वाह समेटी बनाईएको मापदण्डमा परेको हुनु पर्नेछ ।

उपस्थित सभा सदस्यज्युहरु,

आ.व.२०७९/०८० को नीति कार्यक्रम यस गाउँपालिकाको लागि एउटा दिर्घकालिन नीति पनि हो । यो स्थानीय तहको लागि इतिहास हुनेछ । यसले पुस्तौ-पुस्तालाई मार्गदर्शन दिई रहनेछ ।

यस कारण यस अर्नमा गाउँपालिकाको लक्ष्य हासिल गर्न जनताको आशा विश्वासलाई जोगाउन गाउँपालिकाको समग्र विकास गर्न तथा "शिक्षा स्वास्थ्य र कृषिमा हाम्रो प्राथमिकता , समृद्ध अर्नमा निर्माणमा हामी सबैको प्रतिवद्धता " नारा साकार पार्न क्षेत्रगत, विषयगत, बडागत योजनाहरु नीति तथा कार्यक्रम अनुरूप हुन जरुरी छ ।

प्रस्तुत गरिएको प्राथमिकता तथा उपलब्धिका आधारमा आ.व.२०७९/०८० मा तपसिल बमोजिम आय-व्यय तथा सीमा निर्धारण गरि अनुसूची-१ बमोजिम बजेट विनियोजन गरेको छु ।

उपस्थित सभा सदस्यज्युहरु :

गाउँपालिकाको सन्तुलित, व्यवस्थित एवं समावेशी र दिगो विकास हाम्रो चाहाना हो र साध्य पनि हो । कुनै एक क्षेत्रको मात्र विकासले गाउँपालिकाको समग्र विकास हुन सक्दैन भन्ने धारणालाई आत्मसात गर्दै योजना तर्जुमा गर्दा माथीका सबै पक्षहरूलाई विशेष ध्यान दिईएको छ । जसबाट समग्र गाउँपालिकाको सर्वाङ्गिण विकासमा महत्वपूर्ण योगदान दिनेछ भन्ने कुरामा म विश्वस्त छु । योजना तर्जुमा गर्न र यस उद्देश्य प्राप्त गर्न प्रभावकारी र वैधानिक कार्यान्वयन अति महत्वपूर्ण हुन्छ तसर्थ यस दिशामा यहाँहरूको रचनात्मक, सृजनात्मक ठोस सहयोग रहने कुरामा म आशावादी छु ।
अन्त्यमा यहाँहरू सबैलाई विशेष धन्यवाद दिई विदा हुन्छु ।

धन्यवाद, नमस्कार

श्री अशोक कुमार यादव
गा.पा. अध्यक्ष
अर्नमा गाउँपालिका, अर्नमा सिरहा
२०७९ साल असार १० गते शुक्रबार ।

